

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 24. března 2021 o stížnosti odsouzeného: [celé jméno odsouzeného], [datum narození], proti usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 25. února 2021 č.j. 6 PP 12/2021-15,

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením rozhodl Okresní soud v Liberci tak, že podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku se zamítá žádost odsouzeného [celé jméno odsouzeného], narozeného [datum], o podmíněně propuštění z výkonu trestu odnětí svobody:

-) v trvání 1 (jednoho) roku uloženého trestním příkazem Okresního soudu v Liberci z 22.4.2016 č. j. 5T 41/2016-141 ve spojení s usnesením téhož soudu z 19.8.2019, č. j. 5T 41/2016-213,

-) v trvání 300 (tři sta) dnů uloženého rozsudkem Okresního soudu v Liberci z 21.2.2019, č. j. 3T 172/2018-134 ve spojení s usnesením téhož soudu z 9.1.2020, č.j. 3T 172/2018-188.

2. Proti tomuto usnesení podal odsouzený ihned po jeho vyhlášení stížnost. Podanou stížnost následně písemně odůvodnil. V podané stížnosti namítá, že nesouhlasí se zamítavým rozhodnutím okresního soudu, které bylo učiněno z důvodu, že mu chybí 1. diferenční skupina. Tuto 1. DS nyní má, dne 25.2.2021 byly podepsané potřebné doklady a tato skupina mu byla schválena. Proto si myslí, že nyní splňuje všechny požadavky pro rozhodnutí o podmíněném propuštění. Vykonaný trest byl dostatečný, vedl k jeho nápravě a uvědomil si své chyby i smysl života.

3. Krajský soud z podnětu včas a řádně podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení, které vyhlášení usnesení předcházelo, a dospěl k následujícímu závěru.

4. Pokud jde o průběh řízení před Okresním soudem v Liberci, tak nebylo zjištěno žádných procesních závad či pochybení. Okresní soud postupoval procesně správně při zachování všech zákonných ustanovení upravujících konání a průběh veřejného zasedání a zároveň také v rámci veřejného zasedání provedl řádně dokazování, když si v potřebném rozsahu opatřil všechny důkazy a podklady významné pro zjištění stavu věci a rozhodnutí, které rozvedl v odůvodnění svého usnesení. Vyslechnut byl nejen obžalovaný, ale též jeho vychovatel a provedeny byly i listinné důkazy včetně příslušných přílohových spisů.

5. Podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku může soud odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život, nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného, a odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.

6. V posuzovaném případě okresní soud nesporně učinil správný závěr o tom, že odsouzený dostal podmínce v podobě výkonu zákonem vyžadované minimální délky trestu k podání žádosti o podmíněně propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Uvedené je ovšem jediný zákonný požadavek, který v rámci podmínek spojených s rozhodnutím o podmíněném propuštění

považoval okresní soud za splněný, když ze strany krajského soudu lze uvést, že tato úvaha okresního soudu byla odpovídající.

7. Krajský soud tedy mohl přijmout závěr okresního soudu, že odsouzený bez pochybností neprokazuje potřebný stupeň polepšení. Okresní soud k zákonné podmínce, že odsouzený musí prokázat polepšení svým chováním a plněním povinností zejména v průběhu výkonu trestu odnětí svobody, poukázal na skutečnost, že odsouzený je sice kladně hodnocen a dokázal získat i dvě kázeňské odměny za práci pro věznicí, ale současně spolu s tím konstatoval, že odsouzený je doposud zařazen ve II. PSVD, a ačkoli dle vychovatele je podán návrh na přeřazení do I. PSVD, tak z uvedeného vyplývá, že odsouzený si připravuje podmínky pro podmíněné propuštění, neboť v současné chvíli nelze mít za splněnu druhou podmínku, polepšení se, neboť odsouzenému chybí prokázané získání I. PSVD. Odsouzený v podané stížnosti namítá, že nyní již je do I. přístupné skupiny vnitřní diferenciací (I. PSVD) zařazen, a to právě ode dne [datum], s čímž spojuje splnění předmětné zákonné podmínky. Krajský soud ovšem musí uvést, že nesouhlasí s názorem či námitkou odsouzeného, že docílením zařazení do I. PSVD je u odsouzeného bez dalšího splněna podmínka prokázaného polepšení. Z tohoto důvodu krajský soud ani nedoplňoval dokazování, zda je odsouzený již skutečně do I. PSVD zařazen, když i s ohledem na výpověď vychovatele v průběhu veřejného zasedání nemá důvod o uvedeném pochybovat. Krajský soud ovšem musí zdůraznit, že závěr o splnění zákonem vyžadované podmínky ohledně prokázaného polepšení, tedy požadavku, aby odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení nelze automaticky spojit s tím, že odsouzený je zařazen do I. PSVD či s počtem udělených kázeňských odměn. Chování odsouzeného musí být hodnoceno komplexně, musí být utvořen celkový náhled na jeho vývoj. Odsouzený je ve výkonu trestu od [datum], přičemž do současné doby získal dvě kázeňské odměny a od konce února 2021 je zařazen do I. PSVD. Krajský soud připouští, že po celou dobu je chování odsouzeného hodnoceno pozitivně, odsouzený v rámci hodnocení plnil program zacházení. Na straně je ale nutno zdůraznit, že uvedené je základní povinností každého odsouzeného, skutečnost, že jsou řádně plněny zadání úkoly a pokyny, jsou dodržovány řady výkonu trestu a chování je na požadované úrovni, představuje očekávané předpoklady řádného výkonu trestu. U odsouzeného, který má projevit natolik výrazné polepšení, aby tímto prokazoval splnění požadavku spojeného s možným rozhodnutím o podmíněném propuštění, je však na místě předpoklad vyššího zapojení do plnění povinností, takový způsob chování, který svojí úrovní zřetelně převyšuje další odsouzené, chování, které je možné bez pochybností označit za nadprůměrné či výrazněji vzorné. To ovšem u odsouzeného konkrétně zjištěno není, i při zhodnocení výjimečné situace spojené s opakovaně vyhlášeným nouzovým stavem je patrné, že odměny odsouzeného jsou základní, za úklid, a není zjištěno, že by odsouzený nad rámec běžného plnění povinností více pracoval na rozvoji své osobnosti, např. zapojením do dalších aktivit spojených s rozvojem osobnosti, např. do výchovných a terapeutických programů. Skutečnost, že chování odsouzeného bylo delší dobu nevyhraněné, neutrální, potom vedla k tomu, že až po více než roce si odsouzený dokázal vytvořit podmínky pro zařazení do nejpříznivější výchovné skupiny. V této je nyní jen velmi krátce, pouze necelý měsíc, kdy je i dle krajského soudu vhodné a žádoucí, aby ještě bylo vyhodnoceno chování odsouzeného i poté, co je již zařazen v nejpříznivější výchovné skupině, zda jeho aktuální chování odpovídá vyžadovaným předpokladům a očekávání, zda i nadále odsouzený zachová svůj pozitivní přístup k plnění povinností a jeho progresivní vývoj je stabilní, setrvalý. Z hodnocení vězeňské služby i vychovatele odsouzeného dle krajského soudu na straně jedné vyplývá, že odsouzený plní své povinnosti na požadované úrovni, ale na straně druhé jinak v zásadě nijak výrazně nevybočuje z kolektivu ostatních odsouzených a jeho hodnocení není zřetelně nadprůměrné, tedy hodnocení odsouzeného je možné v podstatě označit za kladné, ale toliko odpovídající požadavku na dodržování potřebných pravidel a norem výkonu trestu, tedy v podstatě neutrální. U odsouzeného tak není možné spolehlivě uzavřít, že chování odsouzeného je natolik vzorné, aby bylo jednoznačně možné hovořit o tom, že odsouzený svým chováním

v průběhu výkonu trestu odnětí svobody prokázal polepšení. Krajský soud tím nechce nijak zlehčovat projevenou snahu odsouzeného o polepšení, je si vědom toho, že tento je hodnocen v zásadě kladně, ovšem zároveň má za vhodné vyčkat, zda se skutečně jedná o setrvalý stav, aby bylo postaveno najisto, že chování odsouzeného a jeho plnění si povinností ve výkonu trestu odnětí svobody je skutečným projevem nápravy odsouzeného. Vzhledem k tomuto zjištění přijal krajský soud závěr okresního soudu, že není splněna tato zákonná podmínka.

8. V návaznosti na tento závěr lze již jen doplnit, že okresní soud se i správně vypořádal s úvahou ohledně splnění poslední zákonem vyžadované podmínky, tedy předpokladem očekávaného vedení řádného života v budoucnu, což je další obligatorní podmínka vyžadovaná zákonem, kterou potom okresní soud také označil za nesplněnou ze strany odsouzeného. I zde okresní soud v potřebné míře a řádně vyhodnotil veškeré rozhodné okolnosti. Okresní soud konstatoval, že nevycházel pouze ze současného výkonu trestu odnětí svobody, ale zkoumal i dosavadní život odsouzeného ve vztahu ke sklonům páčání trestné činnosti, když přihlédl k dílčím kritériím, a to zajištěnému bydlení na dobu po podmíněném propuštění, zajištěnému zaměstnání či jiné formě výdělečné činnosti, a zejména potom předpokladům vedení řádný život. Následně shrnul, že odsouzený má příslib bydlení u své družky, příslib práce nepředložil a k předpokladům vedení řádného života zjistil, že odsouzený již byl třináctkrát odsouzen, převážně za neplnění vyživovací povinnosti. V případě trestů mu byly ukládány různé druhy trestů, v případě výchovných se z části osvědčil, jindy mu byl výkon trestu nařízen, odsouzený selhal i poté, co byl účasten amnestie prezidenta v roce 2013 a byl mu prominut i nepodmíněný trest odnětí svobody. Svá zjištění okresní soud shrnul tak, že odsouzený se trestné činnosti dopouští dlouhodobě, což poukazuje na sklony odsouzeného k trestné činnosti, kdy se nejedná o ojedinělé excesy, přičemž s ohledem na dřívější varování, kterých se odsouzenému v minulosti dostalo tresty různé tvrdosti a opakovaně páchanou trestnou činností, tak nelze do budoucna vyloučit riziko, že se odsouzený dopustí trestné činnosti.

9. Krajský soud může k závěrům okresního soudu konstatovat, že okresní soud rozvedl nejen charakter předchozí trestné činnosti odsouzeného, která je v podstatě vcelku rozmanitá a skutečně nasvědčuje sklonům odsouzeného k páčání trestné činnosti, ale i to, že snaha o výchovné působení na odsouzeného se doposud minula s výraznějším dopadem na očekávanou změnu chování odsouzeného. Krajský soud přitom spolu s tím musí poukázat i na další významnou okolnost. V posledních případech se jednalo o odsouzení převážně pro přečiny zanedbání povinné výživy podle § 196 tr. zákoníku, tedy trestnou činnost spojenou s neplněním základní povinnosti, a to vyživovací povinnosti ke svým nezletilým dětem. Tuto povinnost odsouzený neplnil opakovaně, dlouhodobě, lze shrnout, že dlouhou řadu let. Odsouzený k páčání trestné činnosti uváděl, jak je zjištěno z připojených spisů, že důvodem byly sociální, ekonomické problémy spojené jak s bydlením, tak i prací. Odsouzený má sice nyní příslibeno bydlení u své družky, ta však žije v azylovém domě, tedy se nejedná o stabilní bydlení, přičemž odsouzený nemá zajištěnu žádnou práci v případě propuštění z výkonu trestu. Není zřejmé, jak tento by chtěl zajistit plnění své zákonné vyživovací povinnosti, neboť hrozí, že bez pracovního poměru a stabilního zázemí, se této své povinnosti opět bude úmyslně vyhýbat. Krajský soud k otázce plnění vyživovací povinnosti odsouzeným připomíná, že postoj odsouzeného k této povinnosti se nezměnil přesto, že mu byla dána opakovaně šance přehodnotit své chování, kdy mu byly ukládány výchovné tresty odnětí svobody nespojené s přímým výkonem a nadto i zdůrazněna povinnost žít řádně a plnit vyživovací povinnost v podobě stanoveného dohledu. Snaha výchovně působit na odsouzeného ovšem byla neúspěšná, a stejně tak i samotná pohružka přímým výkonem trestu na odsouzeného neměla žádný výstražný účinek, možnost výkonu trestu odnětí svobody odsouzený nebral na vědomí. Efekt převýchovy přes řadu dříve uložených trestů se u odsouzeného nedostavil, tedy lze shrnout, že ačkoli na odsouzeného bylo v minulosti opakovaně působeno celou řadou různých trestů, výchovných i alternativních, tak všechny tyto tresty se zjevně minuly svým účinkem. Odsouzený opakovaně poskytnutých šancí prokázat

polepšení a nápravu v předchozí době nedokázal využít a ani hrozba výkonu trestu mu nezabránila v páčání další shodné trestné činnosti, což vedlo i k tomu, že nyní mimo jiné vykonává trest odnětí svobody, jehož výkon byl původně podmíněně odložen. Z dosavadního způsobu života je tedy zřejmé, že nelze dospět k přesvědčivému závěru o tom, že v budoucnu povede řádný život. S ohledem na výše zmíněný postoj odsouzeného k pohrůžce výkonem podmíněně odloženého trestu odnětí svobody, kdy tímto už byla odsouzenému opakovaně dána šance, aby ukázal snahu vést řádný život a zapojit se do řádného způsobu života, lze pochybovat o tom, že případná hrozba výkonu zbytku trestu odnětí svobody by měla mít na chování odsouzeného výraznější vliv. Pokud má být zvažována skutečnost, že případné podmíněné propuštění má přispět k dosažení účelu trestu, odsouzený předchozím způsobem života ukázal, že dříve uložené tresty mu nebyly výstrahou a poučením do budoucnosti a je tak osobou se sklony k páčání trestné činnosti, se sklony k recidivě. Krajský soud tedy s ohledem na výše uvedené nezjistil žádné okolnosti, pro které by mohl být závěr okresního soudu, že u odsouzeného není splněna podmínka možného očekávání řádného života v budoucnu splněna, považován za nesprávný.

10. Na základě uvedeného tedy musí i krajský soud konstatovat, že odsouzený skutečně nesplňuje všechny zákonné podmínky pro to, aby mohl být podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody. Okresní soud tedy nepochybil, pokud zatím podmíněně nepropustil odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody, neboť uvedené rozhodnutí se za daného stavu jeví jako předčasné a je nutno zesílit zejména výchovnou složku trestu, mít za jednoznačně zřejmé, že u odsouzeného skutečně došlo k polepšení a zároveň odsouzený podniká i nějaké aktivní kroky k řádnému vedení života v budoucnu. Proto byla stížnost odsouzeného zamítnuta jako nedůvodná podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není žádný další řádný opravný prostředek přípustný

Liberec 12. listopadu 2019

Mgr. Denisa Šmídová
soudkyně